

Verejný ochranca práv podal návrh na Ústavný súd

[15.08.2025; Rádio Slovensko; 18:00 Rádiožurnál; s. 8;]

Tobiáš Petra, moderátor

Verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský podal návrh na Ústavný súd, v ktorom žiada preskúmať, či je novela zákona o mimovládnych organizáciách v súlade s ústavou. Navrhovateľmi zákona boli poslanci za SNS. Strana tým chcela transparentniť pôvod peňazí. Povinné zverejňovanie údajov má byť až od určitej čiastky. Poslanci však niektoré pripomienky zohľadnili počas schvaľovania novely. Samosprávy krok ombudsmana vítajú.

Matej Stošek, redaktor

Niektoré ustanovenia zákona dávajú orgánom moc zasahovať do činnosti mimovládnych organizácií, tvrdí ombudsman Róbert Dobrovodský. Za problémové považuje napr. zverejňovanie prispievateľov, čo porušuje právo na anonymitu. Nedostatky vidí aj v ochrane osobných údajov. Keďže sa táto povinnosť týka aj darcov zo zahraničia, môže byť podľa neho narušený voľný pohyb kapitálu v rámci EÚ.

Róbert Dobrovodský, verejný ochranca práv

Hlavný argument v tom zákone je transparentnosť, áno, ja nespochybňujem transparentnosť, ale nemôžeme pod /nezrozumiteľné/ transparentnosti neprimerane zaťažiť subjekty, ktoré nenakladajú s naším majetkom. To nespravujú veci verejné.

Matej Stošek, redaktor

Ombudsmanovi prekáža aj rozšírenie zákona o slobode informácií na súkromný sektor, či dochádza k miešaniu súkromného a verejného práva, akumulácia príjmu a funkcií štatutárov. Riaditeľka Kancelárie predsedu SNS Zuzana Škopcová hovorí, že ide o ochranu verejných prostriedkov a odhaľovanie konfliktov záujmov. Pri zasielaní príspevkov si podľa nej prispievateľ môže zaškrtnúť, či chce, aby jeho údaj boli anonymné. Povinné je až od čiastky viac ako 5.000 EUR za rok.

Zuzana Škopcová, riaditeľka Kancelárie predsedu SNS

Nie je problém, ak niekto robí dobrovoľnícku činnosť o viacerých združeniach. Problém je, keď sa cez tie isté osoby vytvára sieť organizácií na obchádzanie pravidiel a limitov. Zákon jasne hovorí, že sa pri hodnotení príjmov započítavajú všetky organizácie, kde má daná osoba rozhodovaciu funkciu.

Matej Stošek, redaktor

Mestá upozorňujú, že neziskové organizácie v mnohých oblastiach supľujú štátny sektor, ale aj samosprávy. Hovorkyňa Únie miest Slovenska Daniela Piršelová.

Daniela Piršelová, hovorkyňa Únie miest SR

Únia miest Slovenska podporuje kritické stanovisko verejného ochrancu práv a obrátenie sa na Ústavný súd vo veci zákona o neziskových organizáciách. Únia miest Slovenska zároveň pripomína, že bez mimovládnych organizácií by boli mnohé služby pre obyvateľov Slovenska bez zastrešenia.

Matej Stošek, redaktor

Novela nadobudla účinnosť 1. júna tohto roka. Ešte v máji sa na Ústavný súd obrátilo aj 32 poslancov, ktorí žiadali pozastavenie jej činnosti. Súd vtedy podnet zamietol. Matej Stošek, Slovenský rozhlas.